

Република Србија
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
3 Уж бр. 30/2024
Дана 15.06.2024. године
Савска 17а
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Константина Митић-Врањкића, председника већа, Јасмине Вуковљак Јовановић и Милене Васић Пејчић, чланова већа, са судијским помоћником Соњом Антонијевић као записничарем, одлучујући о жалби подносиоца проглашене изборне листе “Бирамо Нови Београд - Јелена Јеринић - Ивана Роквић (Зелено-леви фронт, Не даavimo Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије)”, Коалиције Бирамо Нови Београд, коју заступају Јелена Јеринић из Новог Београда, ул. ... и Ивана Роквић из Новог Београда, ул. ..., изјављеној против решења Изборне комисије градске општине Нови Београд бр. 013-1/2024-155 од 09.06.2024. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 15.06.2024. године у 15,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба **СЕ ОДБИЈА**.

Образложење

Вишем суду у Београду дана 11.06.2024. године у 19:57 часова поднета је жалба подносиоца изборне листе кандидата за одборнике Скупштине градске општине Нови Београд - Јелена Јеринић - Ивана Роквић (Зелено-леви фронт, Не даavimo Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије)”, Коалиције Бирамо Нови Београд, коју заступају Јелена Јеринић и Ивана Роквић, као овлашћена лица, против решења Изборне комисије градске општине Нови Београд бр. 013-1/2024-155 од 09.06.2024. године, којим је одбијен приговор поднет дана 06.06.2024. године у 15.20 часова.

У жалби је наведено да није правилно примењен члан 13. Пословника Изборне комисије градске општине Нови Београд у вези са члановима 11. и 23. став 5. Закона о локалним изборима и да је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак. Приговор је поднет због незаконите одлуке о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд, на бирачком месту број 50 “Графичка школа”. Сходно одредбама члана 11. став 1., члана 14. и члана 23. став 5. Закона о локалним изборима и члана 13. став 2. и став 3. Пословника Изборне комисије градске општине Нови Београд, седницама имају право да присуствују сви чланови и заменици чланова, а у конкретном случају члан

Изборне комисије у проширеном саставу испред Коалиције Бирамо Нови Београд, Стефан Стојаковић, није позван да присуствује седници. Иако за одлучивање није неопходно присуство свих чланова/заменика комисије, свакако је нужно да сви буду благовремено и уредно позвани на седницу, а уколико члан није уредно позван сходно одредби члана 11. став 4. Закона о локалним изборима, уредан позив његовом заменику нема никакав значај, будући да заменик има право гласа само када је одсутан члан кога замењује, а овде не може бити речи о одсутности члана (као његовом вољном понашању), с обзиром да није ни позван да седници присуствује. Како у конкретном случају позив није упућен свим члановима Изборне комисије, па нису сви чланови могли да учествују у раду седнице, ни једна одлука донета на седници не може да производи правно дејство будући да колегијални орган није одлучивао у прописаном саставу. Образложење побијаног решења потврђује чињеничне наводе на којима је одбијени приговор заснован, да је седница сазвана по хитном поступку у складу са чланом 13. став 4. Пословника и да обзиром на то да су скоро сви чланови Изборне комисије били у згради Општине на примопредаји материјала, већина је била присутна на седници, укључујући и Јована Милошева, члана Изборне комисије у проширеном саставу испред проглашене опозиционе листе Саша Радуловић-Доста је било (ДЈБ) – РЕШЕЊЕ ЗА ПРОМЕНУ. У жалби се наводи да сама одредба не даје за право председнику комисије да неког од чланова искључи из позива за одржавање седнице, а штавише, према одредби из следећег става, уз сазив седнице се члановима комисије доставља и материјал припремљен за тачке предложеног дневног реда, па непозивањем свих чланова Изборне комисије Нови Београд да присуствују седници на којој је спорна одлука донета, нису правилно примењене одредбе члана 13. Пословника у вези са одредбама чланова 11. и 23. став. 3 Закона о локалним изборима. Члану Изборне комисије Нови Београд Стефану Стојаковићу позив није упућен јер се у образложењу наводи да је позив упућен само присутној већини, а не и свим члановима комисије, јер да јесте упућен, у побијаном решењу било би наведено на који начин и у које време је позив достављен и коме, због чега није изведен правилан закључак да Стефан Стојаковић, члан Комисије у проширеном сазиву, није уредно позван на спорну седницу. Затим је наведено да присутност било ког појединачног члана Изборне комисије Нови Београд спорној седници, чак и ако је тај члан испред неке од опозиционих листа, нема никакав значај у конкретној ствари, све док на седницу нису позвани сви чланови, будући да законитост поступања Изборне комисије Нови Београд не зависи од тога да ли у раду учествују чланови неке од опозиционих листа, већ од околности да ли су сви чланови имали прилику да у седници учествују. Предложено је да Виши суд у Београду усвоји жалбу, поништи решење Изборне комисије и наложи да сазове нову седницу на којој би се одлучивало о евентуалним исправкама записника о раду бирачког одбора са бирачког места број 50 “Графичка школа”.

Изборна комисија градске општине Нови Београд је дана 13.06.2024. године у 12,30 часова Вишем суду у Београду доставила жалбу и списе предмета, уз одговор на жалбу.

У одговору на жалбу наведено је да је Изборна комисија градске општине Нови Београд дана 02.06.2024. године почев од 20,00 часова у просторијама Градске општине Нови Београд, Булевар Михаила Пупина бр. 167, вршила примопредају изборног материјала од бирачких одбора са бирачких места на територији ГО Нови Београд и да је процедура била таква да када представник бирачког одбора приступи примопредаји изборног материјала који је донео са бирачког места, прво се вршило

скенирање записника о раду бирачког одбора који је предат члану Комисије и одмах објављивано на веб-презентацији Републичке изборне комисије. Након тога записник је однет код представника Републичког завода за статистику ради логичко-рачунске контроле. Од укупно 149 бирачких места, за 6 бирачких места, међу којима је био и записник са бирачког места 50, добијен је извештај да је утврђено да постоји грешка у попуњавању записника, односно да резултати гласања логичко-рачунски нису исправни. У свих шест извештаја је констатовано да се уочена грешка може исправити решењем о исправљању записника о раду бирачког одбора. У конкретном случају, у записнику о раду бирачког одбора на бирачком месту 50, грешка је била нетачан уписан број бирача уписаних у извод из бирачког списка за бирачко место 50. Податак о броју бирача на бирачком месту је неспорна чињеница која се не доказује, како ни од стране бирачког одбора, тако ни од стране изборне комисије, нити било ког трећег лица, а такође нико од побројаних лица нема утицаја на тај податак, већ је то податак званично утврђен решењем Министарства државне управе и локалне самоуправе за свако бирачко место, те је из тог разлога и предвиђен одредбом чл. 49 ст. 2 тач. 1 као лака грешка. На основу добијених 6 извештаја, урађен је предлог 6 решења Изборне комисије о исправљању записника о раду бирачког одбора, а једно од тих решења је било и за бирачко место 50, који су достављени на увид представницима Републичког завода за статистику и након уношења исправљеног податка, за свих 6 бирачких места добијен је извештај да не постоје грешке у попуњавању записника и да су резултати гласања логичко-рачунски исправни. Изборна комисија је на седници одржаној 03.06.2024. године донела решење број 013-1/2024-75/3 о исправљању записника о раду бирачког одбора на бирачком месту број 50 (чији предлог је био достављен на увид представницима Републичког завода за статистику), тако што је број уписаних бирача у извод из бирачког списка 1147 замењен бројем 1148. Седница Изборне комисије сазвана је по хитном поступку у складу са чл. 13. ст. 4. Пословника Изборне комисије градске општине Нови Београд, с обзиром да је завршетак целокупног процеса примопредаје изборног материјала од стране Изборне комисије после гласања зависио од доношења решења Изборне комисије о исправљању записника о раду са 6 бирачких места на којима су констатоване искључиво лаке грешке, међу којима је било и решење за бирачко место 50, као и да је процес утврђивања прелиминарних резултата избора био у директној вези и обустављен до доношења решења о исправци записника о раду бирачких одбора. Како су скоро сви чланови Изборне комисије били у згради Општине на примопредаји материјала, већина је била присутна на седници, укључујући и Јована Милошева, члана Изборне комисије у проширеном саставу испред проглашене опозиционе изборне листе Саша Радуловић-Доста је било (ДЈБ) – РЕШЕЊЕ ЗА ПРОМЕНУ. Члан Изборне комисије у проширеном саставу Стефан Стојаковић је у току ноћи, док је и даље трајао поступак примопредаје изборног материјала од бирачких одбора после гласања, самоиницијативно напустио изборну ноћ и пријем материјала, а да није обезбедио да његов заменик у Комисији буде присутан. Драган Јанковић, члан Изборне комисије у проширеном саставу, на предлог проглашене изборне листе “Др Саво Манојловић – И ја сам Нови Београд – Крени-промени”, вршио је пријем изборног материјала до саме седнице, када се јавио председници Изборне комисије да због породичне ситуације мора да оде. Циљ сазивања седнице по хитном поступку био је искључиво да се у што краћем року заврши процес статистичке обраде записника о раду са свих бирачких места на територији Градске општине Нови Београд, а не онемогућавање било ког члана и заменика члана Изборне комисије да присуствује седници Комисије. Предложено је да се жалба одбије као неоснована.

Одлучујући о поднетој жалби сходно одредби члана 86. став 2. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/2022 и 35/2024), суд је нашао да је према одредби члана 85. став 1. Закона о локалним изборима жалба благовремена, дозвољена и поднета од овлашћеног лица.

Оценом жалбених навода, одговора на жалбу и увидом у списе Изборне комисије градске општине Нови Београд, суд је нашао да жалба није основана.

Према стању у списима предмета на седници Изборне комисије градске општине Нови Београд одржаној дана 09.06.2024. године донето је решење бр. 013-1/2024-155 којим је одбијен приговор поднет против решења Изборне комисије градске општине Нови Београд бр. 013-1/2024-75/3 од 03.06.2024. године којим је исправљен записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на бирачком месту 50. Овим приговором се наведено решење побија из разлога што је донето супротно одредбама члана 11. став 1., члана 14. и члана 23. став 5. Закона о локалним изборима и супротно одредбама члана 13. став 2. и 3. Пословника Изборне комисије градске општине Нови Београд јер чак и да је исправка у логичко-рачунском смислу оправдана, решење није донето у складу са прописаном процедуром из разлога што члан Изборне комисије у проширеном саставу испред проглашене листе “Бирамо Нови Београд – Јелена Јеринић – Ивана Роквић (Зелено-леви фронт, Не даavimo Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије)”, Стефан Стојаковић није позван да присуствује седници, чиме је повређена процедура, јер иако није неопходно присуство свих чланова/заменика комисије, нужно је да сви буду благовремено и уредно позвани на седницу, при чему позив заменику члана нема никакав значај ако члан није уредно позван, будући да заменик има право гласа само када је одсутан члан којег замењује.

Решењем Изборне комисије градске општине Нови Београд бр. 013-1/2024-155 од 09.06.2024. године наведени приговор је одбијен као неоснован из разлога што је у конкретном случају било неопходно сазвати седницу хитно, ради доношења решења о исправљању записника о раду бирачког одбора, с обзиром да је завршетак целокупног процеса примопредаје изборног материјала зависио од доношења овог решења и то са 6 бирачких места на којима су констатоване лаке грешке. Због тога је седница Изборне комисије сазвана по хитном поступку у складу са чланом 13. став 4. Пословника и то тако што су скоро сви чланови Изборне комисије били у згради Општине на примопредаји материјала, па је већина била присутна и на седници, укључујући и Јована Милошева, члана Изборне комисије у проширеном саставу испред проглашене опозиционе изборне листе “Саша Радуловић - Доста је било (ДЈБ) - РЕШЕЊЕ ЗА ПРОМЕНУ”.

Увидом у записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд (Образац ЛИНБ 6/24) на бирачком месту број 50 од 02.06.2024. године утврђено је да је у рубрици број 1 која гласи “Број бирачког места” наведено “50” и да је у рубрици број 4 “Број бирача који су уписани у извод из бирачког списка” наведено “1147”.

Увидом у извештај у контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд за бирачко место број 50 од 03.06.2024. године утврђено је да је дана 03.06.2024. године у 3,38

часа констатовано да постоји грешка у попуњавању записника, односно да резултати гласања логичко-рачунски нису исправни.

Решењем о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на бирачком месту број 50 од 03.06.2024. године исправљен је записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на бирачком месту број 50 Графичка школа, тако што се у тачки 4. записника број 1147 замењује бројем 1148.

Увидом у извештај у контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд за бирачко место број 50 од 03.06.2024. године утврђено је да је дана 03.06.2024. године у 8,57 часова констатовано да не постоје грешке у попуњавању записника, односно да су резултати гласања логичко-рачунски исправни.

Увидом у записник број 013-1/2024-152/1 од 09.06.2024. године утврђено је да је сачињен на 27. седници Изборне комисије градске општине Нови Београд одржане дана 09.06.2024. године са почетком у 7,45 часова, те да је председник Изборне комисије констатовала да је присутна већина чланова, те се може пуноважно одлучивати и већином гласова је усвојен дневни ред, са једним гласом против и то члана Стефана Стојаковића. Дневни ред гласи: 1. Доношење решења којим се одбијају приговори на решење Градске општине Нови Београд од 03.06.2024. године који су поднела овлашћена лица подносиоца проглашене изборне листе Бирамо Нови Београд као неосновани; 2. Усвајање извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд по узорку и 3. Разно. Комисија је већином гласова са два гласа против одбила наведене приговоре као неосноване и усвојила извештај о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд по узорку.

Одредбом члана 8. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена. Ставом 2. прописано је да се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно примењују на одлучивање о приговору. Ставом 3. прописано је да се одредбе закона којим се уређује управни спор сходно примењују на одлучивање о жалби на решење изборне комисије којим је одучено о приговору и о жалби на одлуку скупштине јединице локалне самоуправе.

Одредбом члана 14. Закона о локалним изборима прописано је да орган за спровођење локалних избора одлучује већином од укупног броја гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу.

Одредбом члана 47. Закона о локалним изборима прописано је да пошто утврди резултате гласања, бирачки одбор без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од затварања бирачког места доставља изборној комисији први примерак записника о раду бирачког одбора, извод из бирачког списка, запечаћене коверте у којима се налазе контролни лист, неупотребљени гласачки листићи, неважећи гласачки листићи и важећи гласачки листићи, као и други изборни материјал. Изборни материјал предаје

председник бирачког одбора или његов заменик. Изборни материјал примају најмање два члана локалне изборне комисије који су именовани на предлог различитих предлагача. Примопредаји изборног материјала могу да присуствују сви чланови бирачког одбора. О чувању изборног материјала након завршетка локалних избора стара се општинска, односно градска управа.

Одредбом члана 48. став 1. и 2. Закона о локалним изборима прописано је да приликом примопредаје изборног материјала након завршетка гласања представници бирачког одбора и изборне комисије дужни су да изврше контроли записника о раду бирачког одбора, констатују евентуалне грешке у попуњавању записника и о томе сачине извештај. Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал.

Одредбом члана 49. став 1. и 2. тачка 1. Закона о локалним изборима прописано је да ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора. Лаке грешке су, између осталих и: ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен или је погрешно забележен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка.

Одредбом члана 57. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбом члана 13. Пословника Изборне комисије градске општине Нови Београд бр. 013-1/2022-9 од 18.02.2022. године и Допуне Пословника Изборне комисије градске општине Нови Београд бр. 013-1/2024-109 од 09.04.2024. године прописано је да седницу Комисије сазива председник Комисије (став 1.). Седница Комисије сазива се достављањем сазива седнице Комисије члановима Комисије електронским путем најкасније 48 часова пре времена одређеног за почетак седнице (став 2.). О сазивању седнице Комисије чланови Комисије се обавештавају и телефонским путем (став 3.). У оправданим и хитним ситуацијама, по налогу председника Комисије, може се одредити да се седнице Комисије одрже електронским путем (став 4.). Седница Комисије може се сазвати и у року краћем од рока из става 2. овог члана, уколико је одржавање седнице условљено роковима прописаним законом или разлозима који налажу хитност у поступању, при чему је председник Комисије дужан да на почетку седнице образложи такав поступак (став 5.). Сазив седнице садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда. У сазив седнице се члановима Комисије доставља и материјал припремљен за тачке преложеног дневног реда, као и записник претходне седнице Комисије, уколико је сачињен (став 6.). Предлог дневног реда седнице Комисије одређује председник Комисије осим у случају сазивања седнице на захтев најмање трећине чланова Комисије (став 7.).

Имајући у виду све наведено суд сматра да је приговор подносиоца правилно оцењен неоснованим. Ово због тога што су најпре били испуњени сви услови за доношење решења о исправљању записника о раду бирачког одбора у складу са одредбом члана 49. став 1. и 2. тачка 1. Закона о локалним изборима, након што је

утврђено да је очигледном омашком у попуњавању записника о раду бирачког одбора на бирачком месту број 50 Градске општине Нови Београд уместо погрешно наведеног броја бирача 1147 уписан правилно број 1148. По оцени суда у овом случају били су испуњени услови за доношење решења о исправљању записника. Како је на седници Изборне комисије дана 03.06.2024. године присуствовало и одлучивало 7 чланова, 4 заменика и председник, односно укупно 11 чланова Изборне комисије и председник, а одлука о исправљању записника донета једногласно, то произлази да одлука о исправљању не би била другачија ни уз присуство једног члана Комисије у проширеном саставу, Стефана Стојаковића, који на седницу није био позван. У конкретном случају, постојали су разлози хитног заказивања седнице Изборне комисије јер је одржавање седнице било условљено кратким роком који је прописан законом и налаже хитност у поступању, с обзиром да се изборни материјал по утврђивању резултата гласања предаје без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од затварања бирачког места.

Без утицаја су на одлучивање о жалби, а уједно и о приговору жалиоца, односно подносиоца приговора, наводи којима се оспорава правилност заказивања седнице, будући да то не може бити од утицаја на законитост самог решења о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на одређеном бирачком месту у ситуацији када се оспореним решењем не одлучује о изборном праву учесника у изборном процесу, односно бирача, већ се искључиво врши исправка очигледне омашке приликом уноса података техничке природе, односно омашка у погледу броја бирача уписаних у извод бирачког списка за конкретно бирачко место, при чему није од утицаја на коначни резултат гласања на том бирачком месту. Осим наведеног, подносилац приговора, овде жалилац, у вези са приговором оспореним решењем, имао је могућност и право да изврши увид у изборни материјал и провери исправност наведеног решења на основу тог увида.

Приликом одлучивања, суд је имао и виду и остале наводе изнете у жалби, али је с обзиром на изнете разлоге, нашао да нису од утицаја за другачије пресуђење.

Применом одредбе члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима, који се сходно примењује на основу члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучено је као у диспозитиву пресуде.

**ПРЕСУЂЕНО У ВИШЕМ СУДУ У БЕОГРАДУ дана 15.06.2024. године
у 15,00 часова, 3 Уж 30/24**

**Записничар
Соња Антонијевић с.р.**

**Председник већа-судија
Константин Митић-Врањкић с.р.**

**За тачност отправка:
Управитељ писарнице
Весна Обрадовић**